

uradovanje; slovenske šole, torej zaničnejše tudi nas itd. Glejmo dalje njih predrznost; Vse težave, ktere nas zadevajo; vse davke, ktere plačevati moramo, pripisujejo nemškutarji našemu slovensk. jeziku in narodu prijaznim peslancem in nam, ki smo jih izvolili. Ščujejo na dr. Vošnjaka in druge poslance slovenske; ščujejo tudi na našo vlado, ktera hoče vsem, torej tudi našemu narodu, pravična biti, in to delajo s pomočjo svojega „Kmetskega prijatelja“ ali lisjaka. Zoper tega rogovileža najboljši pomoček pa je: pošljimo vsak list nazaj v Celje!

Pišččki kmet in rodoljub slovenski.

Iz Ljutomera. Gospod dr. Ludovik Vipavc, c. k. sodnijski pristav tukaj, je dne 25. sušcat. l. napravil koncert na glasoviru in flauti v prid ubogim učencem in čisti donesek, 27 gold. 40 kr. po okrajnem šolskem svetu v nakup šolskih reči vodstvu šole izročil. Ta blaga daritev je bila tembolje všeč, ker vsled letošnje toče mnogo starišev ni bilo v stanu učnih pripomočkov za otroke nakupovati in brez teh bi poduk zelo pešal. Podpisano vodstvo šole se tedaj v imenu ubogih učencev blagemu gospodu daritelju prav srčno zahvaljuje.

Josef Horvat.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Naš svitli cesar so te dni obiskovali koroško deželo. Liberalci nemški so se kaj čudno obnašali pa se tudi osmešili. Celovski župnik, starikasti Jesernigg, je v nagovoru djal: mi Nemci živimo tukaj sredi Slovanov (čudno, pred nekim časom tega niso vedeti dali) v najlepšem miru! Cesar mu kratko odvrnejo: „Hvala Bogu, da je temu tako.“ Obiskali so dalje Beljak, Terbiž in Malboret, kder so ogledovali novo tdnjavo, ki ima silnih novih kanonov v baterijah z železnimi ploščami zavarovanih. Potem so šli nazaj v Terbiž in se peljali v Rablo in Bovec. Okrajni glavar je Slovencem prepovedal cesarju bližati se, posebno pa čitalnicam, pa ni pomagalo nič. Bovec je bil olepšan in razsvetljen; bakljada čitalnice krašna. Pred pošto, kder so cesar na balkonu $\frac{3}{4}$ ure stali, čeravno je dežilo, peli so Slovenci cesarsko pesem, „Naprej“, Jadransko morje“, „Banovci“. Sedaj so cesar v Gorici. — Ljubljansko mesto in trgovinska zbornica odpošlje slovensko deputacijo v Trst cesarja pozdravljat. — Nemški liberalci na Štajerskem se sedaj pulijo med seboj, nekateri so za Walterskirchena, drugi pa zoper tega poslanca, ker Nemcem svetuje, naj naredijo mir s Slovani. — Nadškof Sembratovič moral je svojo službo odložiti, ker so cesar to zahtevali, očitajoč mu, da je preslab za sedanje viharne čase in zmešane razmere pri galiških Rusinih. Vendar pravoč je, da so temu slovanožrečni Magjari krivi, ki sedaj na Sembratovičevo mesto tiščijo nekega magjarona, škofa Totha. —

Na Dunaji so 26 delavcev rogoviležev zaprli, ker so neko zaroto snovali, da bi ves sedanji red prevrgli in zlasti bogatim vse vzeli in razdelili. — Ogerski minister pravosodja Pauler je voljen odstopiti, neče zatrei glasovite pravde zoper Jude, ki so v Tisza-Eszlarji krščansko deklico zaklali. — Ogerskih Srbov vodja dr. Miletič je znorel. — V brvatski sabor izvolijo graničarji 44 poslancev. — Minister Kallaj potujoč po Bosai in Hercegovini je veliko nepoštenih uradnikov iztiral. Narod je ondi silno ubožal, da je treba davek znižati.

Vnanje države. Pretečeno soboto je Arabipasha nenadno napal Angleže, da so se ti komaj ubranili. Potem je pa svojo vojsko prav redno spravil nazaj za žance pri Kebiru. Palo je na obeh straneh precej mož in Egiptčani so na enem mestu zgubili 4 kanone. Sedaj poročajo, da je General Wolseley zbral vso angleško vojsko, 17.000 mož in 54 kanonov, ter vzel Kebir. Arabi je tepen, njegova vojska razpršena, palo je 2000 Egiptčanov in 200 Angležev. — Grki pripravljajo se močno na boj in zahtevajo od Turkov, naj jim prepustijo še nekaj turških mest; na otoku Kandiji pa je krvav upor zoper Turke blizu. — Bolgarsko armado je knez dal zopet pomnožiti; oficirji so pa skoraj sami Rusi; črnogorski knez mudi se sedaj pri ruskem carji, doma pa so se njegovi Črnogorci spoprijeli z Albanci ali Arbanasi. — Ruski car in carica podasta se baje kmalu v Moskvo na kronanje. Pomorsko mesto Batum v Armeniji da ruska vlada silno utrjevati in z mogočnimi šancami obdati. — Nemci in Francozi se pisano gledajo toda nobeden se prav ne upa za meč poprijeti. Bismark bi sicer pripravljen bil kresnoti po Francozih, a boji se, da nebi Francozi močnih zaveznikov n. pr. Rusov, dobili, in zato se dela, kakor da bi ničesar ne čul. — Papež izdajo kmalu pastirski list, v katerem Ircem prepovedujejo revolucijo. — V južnej Ameriki še vojski med Chilenci in Peruvijanci ni konec storjen; začelo se je zopet krvi prelivanje. — Japonci in Korejanci so se na mirnem pogodili; Korejanci poplačajo vso škodo, ki so jo Japonci pri zadnji revoluciji v Koreji bili pretrpeli.

Za poduk in kratek čas.

Dubrovnik.

Dubrovčani so prijazni, postrežljivi in uljudni ljudje, zatrjeval mi je neki Stončan, ki se je peljal z menoj v Dubrovnik, da se vdeleži dne 2. februarja najveselejšega praznovanja goda sv. Blaža, varuha nekdanje slavne Dubrovnške republike. Da je taka sodba za vsem resnična in pravična, okusil sem sam in zvedel in se osvedočil pri svojem petdnevem bivanji v tem starodavnem in slavnem mestu. Ko se v soboto na sopraznik sv. Ignacija, škofa Antiohejskega, sprehajam po največji in prostornejši ulici Stradone ali Corso,

ki deli mesto skoro v dve ednaki polovini, povprašam naravnost gospoda, ki mi je nasproti prišel, kako bi bilo moči, videti vse znamenitosti toli slovečega grada. Brez obotavljanja se mi prikljudni gospod sam ponudi za tolmača in razkazujealeca ter me z mestom tako natančno seznani, da si niti bolje ne želim. Vrli gospod je bil magistratni svetovalec, in zato mi je vtegnil marsikaj pokazati, česar bi drugače tujec težko ali pa nikakor ne videl. Kadar me vsled poslov osobno ni mogel spremljati, oskrbel mi je družega moža, ki mi je to pokazal in ono raztolmačil. S cerkvenimi lepotijami in zakladi soznalil me je tudi po njegovem posredovanji „gospod“ Don Nikolaj Givanovič, misijonar apostolski, nekdanj profesor na ondašnji gimnaziji, sedaj bivajoč v zavodu frančiškanskem. Napisati hočem torej kratko, kar sem videl, slišal in čital o čestitem Dubrovniku.

Dubrovnik zove se tudi Ragusa, Racusa. Oboje imeni ste, pravijo, slovanski. Prve hiše so bile pozidane v znožji gore Brgatske v lepem gaju — v Dubravi: odtod ime Dubrovnik. Temu prvemu selu nasproti v morji, odločen od kopnega, je stal hrib, imenovan zaradi množine rakov — Rakuša. Prostor od kopnega do hriba se je sčasoma s kamnjem zasul, da so jeli tudi na Rakuši hiše staviti; in tako je dobilo to mestice ime Rakuša, kar pa inostranci popačili v Ragusa — Racusa. Tako uči g. M. J. Granič l. 1879. v podlistku „Narodnega lista“. Kaj več ziniti o teh imenih, bilo bi nov vozal privezavati k zamotani štrni. Razun široke ulice „Corso“ ima mesto večidel ozke, kotnate sicer pa čedne in snažne ulice. Do nekaterih v višji strani mesta tik gore „Sergio“ mora se celo po stopnicah iti. Dubrovnik je bil že l. 870 z obzidjem opasan, in v teku časa so mu prizidali še trdnjave, kastele ali fortezze sv. Lovrenca, Minčeto, Ravelino, Forte molo in Forte s. Margherita. Človek zamore okolo celega mesta iti po širokem zidu, raz kterega je krasen pogled na vse strani: na mesto, na morje, na bližnje goré. Vojak kanonir, rodóm Čeh, odpre močne železne vrata ter me spremlja na visoko zidovje, ki je gladko tlakano in ima zlebe, da odhaja voda, in luknje za topove in pote in hišice za stražnike. Vse je še tako lepo ohranjeno in močno, kakor bi bilo včeraj sezidano. To ogromno, četirivogelnato kamenje glasno priča o slavi, mogočnosti in imenitnosti teh dalmatinskih Benetek, te ilirske Genove.

V mestnem muzeji najdeš vsake vrste živali, ki živé v vodi, na suhem ali v zraku; cvetlice, bisere, minoraije. Najbolj pa zanima tujca omara, v katerej je shranjena obleka, ki jo je nosil knez republike: sukna, plajšč, kolar, sandali in nogovire; vse od čiste rdeče svile, zlatom obrobljene, gumbé ali knofi suhega zlata. Priložen napis pove gledalcu, čegava je bila ta prefina oprava: „Vestito e manto del rettore della repubblica di Ragusa.“

Zraven je razvešena oprava svetnikov re-

publike: „uniforma consolare della repubblica di Ragusa.“ Vrh tega vidiš tukaj sigile, pečate, denarje in modele za denar kovati; dragocene, starinske reči, ktere so Dubrovniški trgovci prinašali iz Afrike, Kine, Japana, Mehike, Brazilije; ali pa so jih tuji oblastniki pošiljali mogočni republiki v znamenje spoštovanja in prijateljstva. Kdor želi znati, kaj je bil Dubrovnik nekdanj, mora ta muzej ogledati.

Človeku se pri srci milo stori, ko zapuša te sobane, prenapoljene s tolikimi znamenitimi in dragocenimi zakladi; potem pa zunaj vidi, kako vse drugače od nekdanj je mesto sedaj. Dubrovniku velja pesem: Vse mine. Kje so moje rožice! — Od mestnih poslopij omenjam palačo Dubrovniškega kneza (palazzo rettorale), zidano v italijanskem slogu med l. 1412—1429. Po hudem potresu l. 1667 dobila je sedanjo podobo. Zunaj pri vstopu na hodniku uči latinski napis na marmornati plošči, da je bil oče zdravilstva Eskulap, rojen Dubrovčan — zakaj pa ne?

Drug spomenik pa povdarja, da so mestni očetje izročili Dubrovnik svetemu Blažu ali sv. Vlahu v varstvo in pokroviteljstvo, in je mesto pod njegovo obrambo na daleč in široko slulo — srečni časi!

Na dvorišči stoji kip Mihaela Prazatta (bene-meritto civi), ki je bil poseben dobrotnik mesta in ubozih; kterega je čistal cesar Karol V., ker je Špancem za časa silne lakote žito pošiljal.

(Dalje prih.)

Smešnica 37. Nek gizdalin pride k krojaču, ter reče: „Prosim, da mi suknjo naredite po naj-novejši „modi“, kakoršne še nobeden nima.“ „Bom že“ odvrne krojač, smeja se, „čez osem dni pridite.“ Čez osem dni pride, in suknja bila je gotova. Ko jo nekaj pregleduje, zapazi, da ima suknja štiri rokave. „Da bi Vas ta in uni“, se razsrdi gizdalin, „čemu ima suknja štiri rokave?“ „No prosim gospod, to je najnovjša „moda“, tako še nobeden nima.“ Ivan Duh.

Razne stvari.

(Somboteljski škof) bode dr. Steiner, c. kr. dvorni kaplan in kanonik Velikovaradinski.

(Prestavljen) je ptujski profesor Cafasso v Leoben.

(Na Vrbi na Koroškem) je nemčur upijal: „Es soll sich Niemand unterstehen „živio“ zu schreiben“, t. j. Slovenci morate molčati ali „hoch“ kričati, kečar se cesar po železnici mimo peljajo. To je Slovence tam še bolj spodbudilo, ter so tako silno upijali, da svitli cesar ni mogel čuti, nego sam: „Živio!“ Tako je prav. Slovenec se naj zglašil na slovenskej zemlji.

(Kres) ima v svojem 9. snopiči sledeče: Pesen zmagonosne ljubezni, Prošnje, Labud, Rokovnjaška ljubica, Pod lipo, Spomladni počitek, Rudokopa, Bosenske zagonetke, Obraz Rožans-